

Tùy bút

## KỶ NIỆM VỚI CHỦ NGHĨA

ĐIỆP MỸ LINH

Tôi không có thói quen viết về những nhân vật nổi tiếng đã qua đời; dù để “dựa hơi” hay là trút tất cả bất bình/phẫn nộ cho những người không thể nào tự biện minh được! Đó là lý do sau khi dự đám tang của anh Trương Trọng Trác – tên thật của ký giả Trọng Kim, tổng thư ký của bán nguyệt san Ngày Nay, Houston – tôi muốn viết đôi dòng về anh, nhưng lại ngại ngùng!

Sau đó là sự “ra đi” của nhà văn Nguyễn Mộng Giác – chủ nhiệm/chủ bút tạp chí Văn Học. Tôi muốn sang Calif. tiễn đưa anh lần cuối; nhưng tôi lại sợ bị lạc lõng giữa những người cầm bút tôi không quen nhưng tôi biết họ không thích tôi; vì tôi nghe “phong thanh” rằng họ bảo Điệp Mỹ Linh là phụ nữ mà cứ viết về Lính!

Khi hay tin nhà văn Thế Uyên – có liên hệ gần với nhà văn Nhất Linh Nguyễn Tường Tam – qua đời, tôi cũng “rơi” vào trạng thái bần giùn!

Tin nhà văn Nguyễn Xuân Hoàng – chủ nhiệm/chủ bút tạp chí Văn – qua đời cũng làm tôi khó nghĩ: Nên viết hay không nên viết?

Rồi giáo sư Nguyễn Ngọc Linh – cựu chủ nhiệm kiêm chủ bút bán nguyệt san Ngày Nay, Houston – qua đời, tôi lại cũng nửa muốn viết nửa muốn không! Nhưng rồi tôi nghĩ, tôi đã “yên thân” được mấy mươi năm qua, bây giờ tạo điều kiện làm chi để “thiên hạ” có lý do “đánh phá” tôi!

Được tin nhà văn Minh Đức Hoài Trinh qua đời, tôi rất muốn viết về chị; vì tôi ngưỡng mộ chị từ thời tôi còn học trung học. Nhưng rồi tôi cũng vẫn không viết về chị Minh Đức Hoài Trinh! Lý do là – sau khi báo giấy ngưng “chửi” nhau – sinh hoạt chữ nghĩa của nhiều “diễn đàn” trên Internet làm tôi kinh hãi!

Nhưng khi bất ngờ nghe tiếng hát thiết tha, nồng nàn của Duy Trác trong youtube, do bạn tôi chuyển đến: “... *Gửi tới em! Một hạt mưa lẻ loi, một hạt mưa trong đêm tối, mưa bay dài... Gửi tới em! Những gì còn sống sót trên đời, như hơi ẩm tuyết vời... Ta ôm em và tan loãng trong không gian. Tiếng lá bay xào xạc... Hạnh phúc nào không tả tôi không đặng cay? Gửi tới em!...*” thì ý tưởng của tôi thay đổi. Bản tình ca chấm dứt trong niềm thương cảm lạ thường của tôi!

Vì niềm thương cảm về lời ca, tôi nhìn kỹ để tìm tên tác giả. Thấy tác giả là Ngô Đình Vận, tôi nhú mày, suy nghĩ. Tôi không biết tác giả Ngô Đình Vận của bài thơ này có phải là ký giả Ngô Đình Vận từng là Tổng Thư Ký bán nguyệt san Ngày Nay, Houston, của giáo sư Nguyễn Ngọc Linh hay không; nhưng dĩ vãng

hung thịnh của thời báo giấy cuộn cuộn trở về trong tâm tưởng tôi. Tôi ngồi bất động, lòng dâng lên niềm tiếc nhớ vơi vơi!

Được tin nhà thơ Hàn Song Tường qua đời, tôi lại nghĩ, nếu muốn viết về những người cầm bút tôi quen biết thì tôi nên viết về kỷ niệm chữ nghĩa – sau 1975 – của tôi.

Trước 1975, tôi không viết nhiều và chỉ gửi bài đến tòa soạn qua đường bưu điện chứ chưa hề quen hay gặp mặt một nhà văn/nhà báo/tổng thư ký/chủ nhiệm nào cả.

Sau 1975, có thể nói, tại hải ngoại, báo giấy rất thưa thớt, chỉ in dưới hình thức báo biểu, sống nhờ quảng cáo. Cuối thập niên 70 và đầu thập niên 80 thì báo giấy như hoa đến mùa, nở rộ trên nhiều tiểu bang.

Lúc gia đình tôi còn ở Yuma, Arizona, ông nhà tôi – cựu Hải Quân Trung Tá Hồ Quang Minh – nhận được thư của bác sĩ Hà Ngọc Minh, người bạn cùng học trường Quốc Học, Huế. Ngoài tình thân giữa hai người bạn cũ, vợ của bác sĩ Minh, ca sĩ Kim Loan, cuối thập niên 60, lại là Thủy Thủ Danh Dự của Giang Đoàn 30 Xung Phong, dưới sự chỉ huy của Hải Quân đại úy Hồ Quang Minh.

Sau đó chúng tôi liên lạc với nhau bằng điện thoại. Bác sĩ Minh bảo:

-Có bài, ‘bà’ gửi sang đây, ‘tui’ sẽ gửi đến tờ báo sinh viên ở đây đăng.

Khi nhận được báo Âu Cơ của sinh viên Việt Nam tại Đức, do bác sĩ Minh gửi qua, có bài của Diệp Mỹ Linh, tôi chậm rãi lật từng tờ, lòng lâng lâng như ngày xưa thấy bài đầu tiên của Diệp Mỹ Linh được đăng trên Đuốc Thiêng. Sau đó bạn tôi ở California cho tôi biết ở Cali. có mấy tờ báo Việt ngữ. Thế là thỉnh thoảng tôi cũng gửi bài đến các tờ báo đó.

Năm 1978, gia đình tôi dời đến Houston. Cuối tuần, gia đình tôi đến chợ Indochine – trên đường Milam – mua thức ăn Á Đông. Lúc sắp hàng chờ tính tiền, tôi thấy, thỉnh thoảng ông phụ trách tính tiền lấy một tờ báo, trao cho khách. Đến phiên Minh và tôi, không thấy người đàn ông đưa báo, tôi hỏi:

-Ông ơi! Tại sao có người ông tặng báo mà có người ông không tặng?

-Thưa, báo bán đây chị; chỉ có 25 cents thôi. Tôi là chủ bút kiêm chủ nhiệm. Chị mua hộ nhé!

Khi vào trong xe, Minh lái, tôi mở tờ báo – khổ lớn như nhật trình của Saigon trước năm 1975 – tôi mới biết người đàn ông tính tiền cho khách chính là anh Thanh Trúc, chủ nhân của chợ Indochine kiêm chủ bút và chủ nhiệm báo Ngày Nay.

Đó là cơ duyên tôi bắt đầu viết cho Ngày Nay, Houston. Khi đến đưa bài cho anh Thanh Trúc, tôi mới biết, trong tòa soạn Ngày Nay có một nhân vật nữ – chị Tuyết Mai – rất trầm lặng nhưng giúp anh Thanh Trúc rất nhiều trong việc đánh máy bài/sửa lỗi chính tả do tác giả gửi đến. Thời điểm đó computer chưa được thông dụng cho nên Ngày Nay còn có một nhân vật trầm lặng khác, anh Chương, lo vấn đề bỏ dấu và lay out.

Không lâu sau đó, báo Ngày Nay được sự “tăng cường” của chị Triều Giang vào chức vụ tổng thư ký.

Chỉ một thời gian ngắn sau, chị Triều Giang không còn là tổng thư ký; anh Thanh Trúc không còn là chủ nhiệm/chủ bút báo Ngày Nay và tiệm thực phẩm Á Đông Indochine đóng cửa!

Giáo sư Nguyễn Ngọc Linh trở thành chủ nhiệm kiêm chủ bút và ký giả Ngô Đình Vận là tổng thư ký bán nguyệt san Ngày Nay. Chị Tuyết Mai vẫn âm thầm đánh máy bài viết/sửa lỗi chính tả do tác giả gửi đến. Anh Chương vẫn lo phần bố dẫu tiếng Việt và lay out.

Từ khi anh Nguyễn Ngọc Linh làm chủ nhiệm, Ngày Nay được sự cộng tác của vài ngòi bút từ nhiều quốc gia bên Âu Châu; và Ngày Nay cũng được phát hành rộng rãi trên thế giới Tự Do – nơi có người Việt Nam tỵ nạn Cộng Sản. Tuy vậy, thời điểm này người viết rất ít mà đa số lại bận lo vấn đề kinh tế gia đình, cho nên, khoảng vài số báo, nếu không thấy bài của tác giả nào thì anh Nguyễn Ngọc Linh điện thoại nhắc nhở/xin bài.

Thỉnh thoảng, vào giờ ăn trưa, tôi lái xe đến tòa soạn Ngày Nay để đưa bài. Một hôm, anh Ngô Đình Vận nhận bài của tôi rồi cho tôi hay rằng anh có bài thơ, được Phạm Duy phổ nhạc. Lâu quá tôi không nhớ được tựa của bài thơ.

Sau đó, anh Trọng Kim ước mong được hình thành một tờ báo do nhóm bạn hữu của anh – anh Ngô Đình Vận, anh Trần Mỹ và Diệp Mỹ Linh – chủ trương. Cả nhóm góp tiền, mở trương mục, tên tờ báo là bán nguyệt san Đường Mới và sẽ bán mỗi tờ 50 cents.

Trong khi nhóm của báo Đường Mới còn đang tìm nơi để đặt Tòa Soạn thì – không hiểu vì lý do gì – anh Trọng Kim âm thầm từ giả nhóm để thế anh Ngô Đình Vận ở chức vụ tổng thư ký của Ngày Nay.

Anh Ngô Đình Vận, anh Mỹ và tôi hội ý nhiều lần, nhưng, vì thời điểm đó các con của tôi còn đang học đại học, tôi phải cố làm việc để phụ với Minh, lo cho các con tôi. Ngoài việc gửi bài – khi nào có thể sáng tác được – tôi không thể nhận bất cứ “chức vụ” nào trong tòa soạn của Đường Mới. Thế là Đường Mới chưa ra đời mà bị “khai tử”!

Ngày đại hội cựu Quân Nhân tại Houston, tôi được mời phát biểu cảm tưởng. Dịp này tôi được gặp lại cựu Trung Tướng Vĩnh Lộc – nguyên Tổng Tham Mưu Trưởng cuối cùng của chính thể V.N.C.H. – Trung Tướng Vĩnh Lộc bảo:

-Madame viết nhiều về lính/về sông nước/biển khơi và madame lại có mặt trong cuộc triệt thoái của Hạm Đội Hải Quân V.N.C.H., tôi đề nghị madame nên ghi lại cuộc di tản bằng đường thủy của Hải Quân.

-Dạ, cảm ơn Trung Tướng, nhưng viết về cuộc di tản của Hải Quân là một đề tài quá lớn, em ngại em sẽ không kham nổi!

Tướng Vĩnh Lộc lặng yên. Nhưng sau đó, mỗi khi gặp tôi, Tướng Vĩnh Lộc lại hỏi:

-Madame khởi sự viết về cuộc di tản của Hải Quân chưa?

-Dạ, em nghĩ, chuyện của mấy ông Hải Quân, để cho mấy ông Hải Quân lo; em là đàn bà, khó khăn lắm, thưa Trung Tướng.

Ông lại im lặng.

Hôm đến nhà tôi dự tiệc, sau khi tiệc tàn, quan khách ra về, Tướng Vĩnh Lộc ở lại sau cùng để kể cho Minh và tôi nghe về trận chiến hào hùng/đắm máu của quân nhân Việt Nam Cộng Hòa (V.N.C.H.) trú đóng tại đồn Pleime, khi Tướng Vĩnh Lộc là Tư lệnh Quân đoàn II Vùng II chiến thuật.

Khi nghe Tướng Vĩnh Lộc kể về đồn Pleime, tôi bị xúc động mạnh! Tôi không hiểu được sự xúc động trong tôi đến từ hành động phi thường của quân nhân V.N.C.H. trong đồn Pleime hay là do những biến chuyển tình cảm thể hiện trên khuôn mặt cần cỗi và ánh mắt xa xăm của – vị Tướng không còn uy quyền – Tướng Vĩnh Lộc!

Ngay tối hôm đó, tôi khởi viết và tối hôm sau hoàn tất truyện ngắn Người Trở Lại Pleime! Mời xem tại link này: <https://www.diepmylinh.com/nguoi-tro-lai-pleime>.

Vài hôm sau, dù Minh không đồng ý, tôi cũng vẫn liên lạc và thưa với Tướng Vĩnh Lộc rằng tôi sẽ viết về chuyến ra khơi cuối cùng của Hải Quân V.N.C.H.

Tôi khởi sự viết về những cuộc di tản của Hải Quân V.N.C.H. bằng cách xin điện thoại của những vị sĩ quan cao cấp/các vị chỉ huy của những đại đơn vị tác chiến/các vị hạm trưởng, v.v...

Sau khi phỏng vấn/thu băng vị sĩ quan nào, tôi viết ra tất cả những điều tôi hỏi và được trả lời rồi cất giữ như “báu vật”. Tôi cũng vào thư viện mượn những sách liên hệ đến cuộc chiến tranh Việt Nam để đọc và tìm hiểu.

Khi điện thoại cho ông Richard Armitage – một trong những vị cựu cố vấn của Hải Quân V.N.C.H. – sau khi trình bày lý do tôi cần sự trợ giúp của ông, tôi hỏi:

-Ông đồng ý cho tôi phỏng vấn qua điện thoại có thu âm hay không ạ?

-Tôi nghĩ, bà nên viết những câu hỏi của bà – bằng tiếng Anh – rồi gửi đến tôi; tôi sẽ viết ra những câu giải đáp rồi gửi đến bà. Đây là địa chỉ của tôi...

-Vâng. Cảm ơn ông.

Trong khi truy tìm tài liệu/nhân vật để viết về Hải Quân, tôi mới biết Hội Bạch Đằng ở San Jose có đặc san Lướt Sóng. Thế là tôi gửi bài đến Lướt Sóng.

Thời điểm này, tại Houston – ngoài bán nguyệt san Ngày Nay – còn có nhiều báo khác. Thịnh thoảng tôi cũng gửi bài đến nguyệt san Chiến Sĩ Cộng Hòa, do anh Trần Thiện Hiệu làm chủ nhiệm; bán nguyệt san Tự Do, do nhà văn Mặc Bích làm chủ nhiệm; tạp chí Giao Chỉ, do anh Đoàn Hữu Tri làm chủ nhiệm; đặc san Lý Tưởng của Hội Ái Hữu Không Quân; đặc san Ra Khơi của Hội Ái Hữu Hải Quân. Đặc san Văn Hóa Việt Nam do anh Phạm Quang Tân chủ trương. Sau khi Ngày Nay đình bản, tôi gửi bài đến Việt Nam Mới, do nhà báo Nguyễn văn Hoa làm chủ nhiệm và bán nguyệt san Xây Dựng do nhà báo Hoàng Minh Thụ làm chủ nhiệm.

Ngoài ra, thỉnh thoảng tôi cũng gửi bài đến Hồn Việt, Calif. do nhà báo Ngọc Hoài Phương làm chủ nhiệm; báo Thời Luận, Calif. do nhà văn Đỗ Tiến Đức làm chủ nhiệm; tạp chí Ngày Nay ở Kansas, do nhà báo Lê Hồng Long làm chủ nhiệm; Phu Nữ Diễm Đàn tại Virginia, DC do Kiều Hạnh Ngọc làm chủ nhiệm/ông Chử Bá Anh là chủ bút; Đặc San Đa Hiệu; Đặc San Khóa 6/68 và Đặc San Liên Khóa trường Bộ Binh Thủ Đức, v.v...

Ngoài sự xuất hiện đều đặn của nhiều tờ báo, không khí văn nghệ tại Houston cũng nở rộ bằng những buổi họp bạn tại tư gia, có văn nghệ “cây nhà lá vườn”. Chính trong những buổi văn nghệ thân hữu này, tôi được quen với nhà thơ Huy Lực Bùi Tiến Khôi. Anh Huy Lực Bùi Tiến Khôi hỏi tôi:

-Điệp Mỹ Linh viết nhiều mà sao không thấy Diệp Mỹ Linh phát hành tác phẩm nào cả vậy?

-Thưa anh, em viết vì anh Minh không muốn em chơi đàn chứ không phải em thích viết để trở thành nhà văn; do đó, bài nào đăng báo xong, em không giữ nữa.

-Tại sao anh Minh lại không thích chị chơi đàn?

-Chỉ Trời mới biết chứ em không thể biết được!

-Vậy thì những bài chị viết trước 1975 cũng mất hết à?

-Dạ, mất hết!

-Từ nay chị nên giữ lại bài viết để in thành sách. Tôi thật lòng khuyên chị đó.

Tôi chỉ cười và cảm ơn anh Huy Lực chứ tôi cũng vẫn chưa nghĩ đến chuyện xuất bản tác phẩm.

Thời điểm này phong trào vượt biên/cứu người vượt biển được báo chí tường thuật rất nhiều. Trong lần gặp nhau tại đêm Dạ Hội do Hội Lion tổ chức, anh Trọng Kim hỏi tôi:

-Bà Diệp Mỹ Linh! Bà có dám sang trại tỵ nạn để viết tường thuật riêng cho Ngày Nay hay không?

-Dạ, đi liền! Nhưng anh nên hỏi “chỉ huy trưởng” của tôi nè!

Anh Trọng Kim nhìn Minh, hỏi:

-Sao, ông để bà ấy đi, được không?

-Bốn đứa nhỏ giao cho ai mà đi? Bả lại mới nhận lời đề nghị của Tướng Vĩnh Lộc để viết về Hải Quân di tản nữa đó!

Anh Trọng Kim bảo:

-Thế thì thôi. Bà cũng có nhiều truyện rồi, gom lại, xuất bản, lấy tiền bán sách giúp người vượt biển.

Tôi lại đáp lời anh Trọng Kim cũng giống như tôi đã đáp lời anh Huy Lực Bùi Tiến Khôi. Anh Trọng Kim lại bảo:

-Bà cứ xuất bản đi, cần gì tôi giúp.

-Xuất bản tác phẩm đầu tiên thì phải nhờ người viết lời tựa để giới thiệu tác phẩm. Nhưng tôi chẳng quen biết ai trong giới cầm bút cả; vì ngày xưa chỉ gửi bài bằng bưu điện thôi.

-Tuởng gì chứ nhờ người viết lời giới thiệu thì tôi sẽ nhờ chị Minh Đức Hoài Trinh giúp bà.

Bút hiệu Minh Đức Hoài Trinh khơi dậy trong lòng tôi vùng trời thơ đại. Thuở đó, mỗi ngày, đi học về – sau khi học/làm bài xong – tôi chỉ biết miệt mài với cây đàn hoặc say sưa đọc báo Văn Hóa Ngày Nay và báo Phổ Thông. Báo Phổ Thông do Nguyễn Vũ phụ trách và tôi thấy/đọc bài của nhà văn/nhà thơ Minh Đức Hoài Trinh. Lúc ấy dường như Chị đang ở Pháp. Những bài viết của Chị đã mở ra trong hồn tôi những khung trời lạ lẫm mà tôi luôn thầm ước sẽ được đến một lần! Khi bài thơ **Kiếp Nào Có Yêu Nhau của Chị được Phạm Duy phổ nhạc thì, có thể nói, trong những ngòi bút đàn chị, chị Minh Đức Hoài Trinh là người đã chinh phục tôi hoàn toàn!**

Chị Minh Đức Hoài Trinh viết Lời Tựa cho – tập truyện Một Đoạn Đường – tác phẩm đầu tay của tôi.

Tập truyện Một Đoạn Đường được Việt Dzũng đánh máy, lay out và in tại nhà in Thế Giới của anh Hào, Hải Quân. Tôi không ngờ nhà in Thế Giới cũng là nơi sinh hoạt của nhóm Thế Hệ – sinh viên Việt Nam tại đại học Houston. Tôi quen và có thiện cảm với mọi người trẻ trong nhóm Thế Hệ; nhưng người tôi biết ơn nhiều nhất lại là kỹ sư Lê Đình Thăng và kỹ sư Phạm Thế Vượng – đều là chuyên viên của NASA. Vượng đọc bản thảo và sửa chính tả cho bài của tôi và Thăng cùng họa sĩ Phạm Thông luân phiên vẽ bìa cho các tác phẩm của tôi;

Tác phẩm Một Đoạn Đường được ra mắt tại Hyatt Regency downtown, Houston, được sự bảo trợ của Hội Y Sĩ; sinh viên Việt Nam tại đại học Rice giúp phần tiếp tân. Ngoài chị Minh Đức Hoài Trinh còn có anh Huy Lực Bùi Tiến Khôi và bác sĩ Hồ Tấn Phước giới thiệu về Một Đoạn Đường. Tất cả tiền bán sách vào tối hôm đó, chúng tôi nhờ nhà báo Nguyễn Thượng Hiệp (hay Trần Thượng Hiệp) – bạn của chị Minh Đức Hoài Trinh và cũng là bạn của anh Trọng Kim – chuyên sang tặng Ủy Ban Cứu Người Vượt Biển.

Trước khi trở về Calif., chị Minh Đức Hoài Trinh cho tôi địa chỉ và số điện thoại của nguyệt san Sóng – do giáo sư Nguyễn Tăng Chương điều hành – bên Toronto, Canada, bảo tôi gửi bài đến báo Sóng.

Sau khi Một Đoạn Đường ra đời, tôi được anh Nguyễn Vĩnh Châu – phóng viên của đài VOA – phỏng vấn. Mời xem link này: <https://www.diepmylinh.com/nguyen-vinh-chau>.

Một hôm, anh Trọng Kim điện thoại cho tôi, hỏi:

-Bà Hàn Song Tường – không phải là cộng tác viên của Ngày Nay – điện thoại đến Ngày Nay, xin số điện thoại của bà để làm quen; bà có “ok” để tôi đưa số điện thoại của bà cho bà Hàn Song Tường hay không?

Dĩ nhiên là tôi đồng ý. Từ Hàn Song Tường, tôi quen với nhà văn Đặng Phùng Quân, nhà văn Nguyễn Văn Sâm. Thời gian này anh Nguyễn Văn Sâm chưa dòi về Houston.

Khi tập thơ đầu tiên – dường như tựa đề là Viên Sỏi Quê Hương – của nhà thơ Hàn Song Tường ra đời, Hàn Song Tường mời nhà văn Mai Thảo từ Calif. sang, giới thiệu tác phẩm đó vào hôm ra mắt.

Sau đêm ra mắt sách của Hàn Song Tường, tôi mời anh Mai Thảo và vài bạn văn đến nhà chúng tôi dùng cơm. Chính trong bữa cơm này anh Mai Thảo cho tôi địa chỉ của báo Văn và Văn Học. Từ đó, tôi gửi bài đến Văn và Văn Học.

Lúc này tôi có đủ truyện đề xuất bản tập truyện Bước Chân Non; đồng thời tôi cũng khởi sự viết truyện dài Sau Cuộc Chiến và tiếp tục thực hiện tài liệu lịch sử về Hải Quân V.N.C.H.

Bước Chân Non được ra mắt tại phòng khánh tiết chính của Hyatt Regency, cạnh freeway I-10 và hwy 6.

Trong khi bên ngoài phòng khánh tiết, quan khách sắp hàng dài để ký tên lưu niệm thì bên trong, trên sân khấu, tiếng Organ của luật sư Nguyễn Ngọc Hải rộn ràng trong dòng nhạc vui.

Đúng 8:30, ông Dương Đức Nhựt – nguyên giáo sư đại học Văn Khoa Saigon – đại diện Ban Tổ Chức, ngõ lời chào mừng/cảm ơn quan khách và giới thiệu các diễn giả sẽ phát biểu cảm tưởng về tác phẩm Bước Chân Non: Giáo sư Trần Ngọc Lợi – nguyên viện trưởng viện đại học Duyên Hải Nha Trang và hiện là giáo sư tại đại học Michigan; nhà văn Nguyễn Văn Sâm – cựu giáo sư đại học Văn Khoa Saigon; giáo sư Trần Đình Vinh – nguyên giáo sư đại học Khoa-Học; và luật sư Dương Như Nguyên – tác giả của tiểu thuyết Daughters of the River Huang.

Riêng lời phát biểu của anh Nguyễn Văn Sâm làm cho quan khách vui lòng và tôi rất xúc động! Đây là một đoạn ngắn trong bài phát biểu của anh Nguyễn Văn Sâm: “...*Trong khung cảnh trang trọng này tôi có một điều áy náy. Đó là bạn của Điệp-Mỹ-Linh nhiều quá! Những thân tình mà tôi nhận thấy trên gương mặt của quý vị cho thấy Điệp-Mỹ-Linh được cảm tình nồng hậu của bạn bè, anh em, một điều mà tôi cảm thấy mình không có được; vì vậy, tôi nghĩ có lẽ Điệp-Mỹ-Linh ở ngoài đời dễ thương lắm cho nên chị được sự ủng hộ như vậy. Ước chi tôi được nhiều thân hữu thương mến như vậy thì đỡ quá!...*”

Người phát biểu sau cùng là Luật Sư Dương Như Nguyên. Xin trích một đoạn ngắn: “... *Khi đọc tác phẩm đầu tiên của Bà, Một Đoạn Đường, tác phẩm nói lên cảm nghĩ của Bà khi nhớ lại quê hương, hình dung qua màu sắc của một loài hoa từ Texas, tôi đã bàng hoàng xúc động. Cái nhẹ nhàng trong sáng, cái dịu dàng trong văn chương Thanh-Tịnh, cái nhẹ nhàng êm ái của văn chương Thạch-Lam*

và phần nào đó gợi cho tôi nhớ lại cái trong sáng, nhẹ nhàng trong văn chương tả cảnh, tả tình của Guy De Maupassant.

Nhưng thưa quý vị, điều tôi nhớ nhất khi đọc tác phẩm thứ hai của Bà, Bước Chân Non, là tính chất xã hội trong văn chương Điệp-Mỹ-Linh.

Tính chất xã hội trong văn chương Điệp-Mỹ-Linh không những ở chỗ Bà diễn tả được những biến đổi trong gia đình Việt-Nam từ thảm kịch 1975. Cái giá trị xã hội trong văn chương của Điệp-Mỹ-Linh không phải chỉ ở chỗ Bà đã nói lên thế nào là đời lính, thế nào là đời sống của vợ lính trước năm 1975, mà cái giá trị xã hội trong văn chương của Bà nó nằm ở chỗ rất nhiều truyện ngắn của Bà đã nói lên cái thua thiệt, cái nhẫn nại, cái chịu đựng của phụ nữ Việt-Nam trong một xã hội cổ truyền...”

Trong dịp này tôi được tạp chí Giao Chi phỏng vấn. Mời xem link này:  
<https://www.diepmylinh.com/tap-chi-giao-chi-2>

Sau sự thành công vượt bậc trong đêm ra mắt Bước Chân Non, tôi đâm ra ngại ngùng/e dè/lo ngại! Tôi có cảm tưởng như độc giả và bạn hữu tại Houston đã ân cần tặng cho tôi quá nhiều đặc ân mà tôi không hiểu làm thế nào tôi có thể giữ mãi được lòng thương mến của độc giả và của bạn hữu cùng ngụ tại thành phố Houston với tôi – mà sẽ không bị vài cá nhân ty hiêm, ra sức “đánh phá” tôi!

Tôi giấu kín sự e dè/lo ngại của tôi; thế nhưng không hiểu tại sao Ba tôi – làm việc bán thời gian cho bán nguyệt san Dân Ta, thuộc cơ quan ICC (International Cultural Center) Houston – hiểu được. Ba tôi bảo: “Con à! Ba mới qua, nhưng Ba nhận thấy sinh hoạt chữ nghĩa của người Việt tỵ nạn ở Mỹ có thể ví như ‘cái rổ cua’, hễ con này ‘lôm côm’ bò lên thì bao nhiêu con khác kẹp cổ, lòi xuống! Con cẩn thận!” Từ đó, vì ôm trong lòng sự lo ngại và cũng để đề phòng, tôi “tránh né” mọi sinh hoạt trong cộng đồng người Việt – ngoại trừ sinh hoạt của Hải Quân.

Khi truyện dài Sau Cuộc Chiến hoàn tất, tôi nhờ nhà văn Nguyễn Mộng Giác – chủ nhiệm kiêm chủ bút tạp chí Văn Học – viết Lời Giới Thiệu. Sau đó, tôi chỉ mời một số ít bạn hữu đến hàn huyên với anh Nguyễn Mộng Giác.

Đến khi hoàn tất cuốn Hải Quân V.N.C.H. Ra Khơi, 1975, tôi tổ chức tiệc tại nhà và tặng mỗi người bạn một tác phẩm đặc biệt về Hải Quân.

Ba tôi rất bằng lòng về quyết định/thái độ của tôi khi giới thiệu Sau Cuộc Chiến và Hải Quân V.N.C.H. Ra Khơi, 1975, trong tình thân; nhưng nhiều người bạn lại đùa với tôi rằng: “Điệp Mỹ Linh chỉ muốn ‘ôm lấy hào quang’ của đêm ra mắt Bước Chân Non tại Hyatt cho nên không tổ chức ra mắt sách nữa!”

Tôi “ẩn mình” như một người tu tại gia. Nhưng truyện của Điệp Mỹ Linh lại được chị Mai Thy/chị Cát Phượng/anh Cát Sơn/anh Lê Đình An/anh Thăng Long, v.v... đọc trên Radio vào mỗi cuối tuần.

Sau khi cuốn tài liệu lịch sử Hải Quân V.N.C.H. Ra Khơi, 1975 được phổ biến, tôi nhận được thư của một độc giả rất trẻ – thiếu úy Hải Quân Hoàng Quốc Tuấn –



vừa tốt nghiệp từ trường Hải Quân O.C.S. (Officer Candidate School) tại Rhode Island, Hoa Kỳ và đang tu nghiệp bổ túc về Thủy Bộ tại Surface Warfare Officers School Pacific, thuộc Amphibious Base, thành phố Coronado, San Diego.

Trong thư gửi cho tôi, thiếu úy Tuấn cho biết – sau khi đọc cuốn Hải Quân V.N.C.H. Ra Khơi, 1975 – Tuấn rất ngạc nhiên và ngưỡng phục Hải Quân V.N.C.H.

Khi mãn khóa tu nghiệp về Thủy Bộ, Tuấn mời Minh và tôi sang San Diego tham dự buổi lễ mãn khóa được tổ chức rất trang trọng tại Jones Hall. Cảm tác từ buổi lễ ra trường này đã giúp tôi viết truyện ngắn Người Đem Sông Nước Trở Về, trong Tập Truyện Đưa Tiễn. Mời xem link này: <https://www.diepmylinh.com/song-nuoc-tro-ve>

Năm 1995, Hội Ái Hữu Hải Quân tại San Jose mời tôi phát biểu cảm tưởng trong buổi lễ Đức Thánh Trần Hưng Đạo. Kế đến là Hội Ái Hữu Hải Quân tại Nam Cali. mời tôi phát biểu cảm tưởng nhân nhà Giỗ Đức Thánh Tổ Trần Hưng Đạo.

Tôi không nhớ vào dịp nào nhà văn Thế Uyên đến Houston. Tôi mời anh Thế Uyên cùng một số bạn hữu đến nhà tôi dùng cơm. Trong dịp này, anh Thế Uyên bảo:

-Điệp Mỹ Linh viết nhiều về lính thê tại sao Điệp Mỹ Linh không viết về những ngòi bút quân đội?

-Thưa anh, em chỉ thích sáng tác thôi.

-Viết về nhà văn/nhà thơ quân đội đi! Cần gì tôi giúp.

Khi nhà thơ Hà Huyền Chi đến Houston ra mắt tập thơ, tôi trình bày với anh Hà Huyền Chi về đề nghị của anh Thế Uyên. Anh Hà Huyền Chi bảo:

-Ý kiến hay đấy. Điệp Mỹ Linh viết đi!

Tôi bắt đầu liên lạc với các nhà văn/nhà thơ quân đội để xin sách và phỏng vấn. Những vị tôi liên lạc đều hưởng ứng một cách rất tích cực. Bất ngờ anh Thế Uyên ngã bệnh! Và cũng thật bất ngờ mắt tôi cần phải giải phẫu và điều trị! Tôi viết thư tạ lỗi với những ngòi bút nhà binh mà tôi đã phỏng vấn/xin sách!

Trong khi tôi cứ tiếc là không thể viết về những ngòi bút quân đội thì tiến sĩ văn chương & báo chí Nguyễn Đình Tuyển liên lạc với tôi, với mỹ ý “đưa” Điệp Mỹ Linh vào tác phẩm Nhà Thơ và Nhà Văn Hải Ngoại, 1975-2000, do anh thực hiện.

Tiếp đến, tập truyện Tướng Như Trở Về được ấn hành. Trong tập truyện này, tùy bút Tướng Như Trở Về khơi lại những kỷ niệm thân thương trong khung trời Nha Trang “xưa”. Không ngờ, một trong những kỷ niệm đáng yêu vào thời thơ ấu của tôi lại khơi dậy trong lòng bác sĩ Thủy Quân Lục Chiến T.T.P. – bút hiệu Hoàng Việt Sơn/Phụng Hồng và cũng là bạn thân của Cố Chuẩn Tướng Thủy Quân Lục Chiến Nguyễn Bá Liên – một hình ảnh chưa bao giờ nhạt phai!

Anh Hoàng Việt Sơn – sau khi bất ngờ đọc tùy bút Tướng Như Trở Về, trên Ngày Nay, thấy vài đoạn của bài thơ Tiếng Đàn Đêm Trung Thu do chính anh sáng tác, năm 1956, để tặng “cô bé tóc dài Thanh Điệp” – viết ngay bài giới thiệu

Tương Như Trở Về, gửi đến Ngày Nay. Sau đó, theo địa chỉ in trong bìa sách, anh Hoàng Việt Sơn liên lạc với tôi. Đọc thư của anh Hoàng Việt Sơn, tôi rất ngậm ngùi và tiếc nhớ khoảng thời gian tươi đẹp đã qua mà không bao giờ tôi có thể tìm lại được!

Sau đó, anh Hoàng Việt Sơn – lúc này anh dùng bút hiệu Hoàng Vũ Bảo – sáng tác tặng tôi nhiều bài thơ chan chứa cảm tình.

Khi tập truyện Tìm Vết Chân Xưa của Điệp Mỹ Linh được ấn hành, anh Hoàng Việt Sơn viết bài Phê Bình Tìm Vết Chân Xưa và Viết Về Điệp Mỹ Linh.

Cuối cùng, anh Hoàng Việt Sơn nhờ nhà xuất bản Hồn Việt, Cali., do nhà báo Ngọc Hoài Phương điều hành, xuất bản tập thơ Nửa Đồi Thương Đau để tặng Điệp Mỹ Linh. Mời xem link này: <http://www.diepmylinh.com/hoang-vu-bao>.

Tôi được phóng viên Lê Văn – đài VOA – và phóng viên Nguyễn Cương, đài Saigon Houston, phỏng vấn.

Bất ngờ được tin nhà thơ Hoàng Việt Sơn qua đời, tôi bị trầm cảm, sáng tác không được!

Hơn hai năm sau, tôi viết tâm bút Tạ Lỗi Với Người Thơ và bắt đầu viết trở lại! Mời xem link này: <https://www.diepmylinh.com/ta-loi-voi-nguoi-tho>.

Và tập truyện Trăng Lạnh “ra đời” trong lặng lẽ! Tôi được phóng viên Thăng Long – đài Little Saigon – phỏng vấn. Mời xem link này: <https://www.diepmylinh.com/dai-little-saigon>.

Thời điểm này, tạp chí Văn Học – đang thu thập tư liệu về các nhà văn hải ngoại để thực hiện “Văn Liệu Văn Học Hải Ngoại” – có bài phỏng vấn Điệp Mỹ Linh. (Văn Học số 135, tháng 07/1997).

Nhà thơ Hoàng Phong Linh Võ Đại Tôn từ Úc Đại Lợi sang Houston ra mắt tập thơ Tiếng Chim Bên Dòng Thác Champi. Điệp Mỹ Linh được mời để giới thiệu tác phẩm đó vào hôm ra mắt. Sau đó, anh Võ Đại Tôn cho tôi điện thoại và địa chỉ email của báo SaigonTime – do anh Hữu Nguyên làm chủ nhiệm kiêm chủ bút – bên Úc để tôi cộng tác.

Vào dịp Noel, được nhà văn Mặc Bích và nhà văn Khuất Phong Nguyễn Đình Phùng mời tham dự tiệc tại tư gia, tôi không thể từ chối; vì nhà xuất bản Nguồn Ý – do nhà văn Mặc Bích điều hành – đã phát hành tác phẩm Sau Cuộc Chiến của Điệp Mỹ Linh. Buổi họp mặt này chỉ toàn người cầm bút tại Houston và các vùng phụ cận.

Không ngờ, trong bữa tiệc, đề tài thành lập Văn Bút Nam Hoa Kỳ được đưa ra thảo luận. Đa số đều đồng ý nên thành lập Văn Bút Nam Hoa Kỳ. Để khỏi phải triệu tập một cuộc họp khác, đa số cũng đồng thuận là nên bỏ phiếu kín để bầu ban chấp hành. Không ai đề cử ai và cũng chẳng ai ứng cử.

Sau khi kiểm phiếu, kết quả cho thấy nhà văn Khuất Phong Nguyễn Đình Phùng được số phiếu nhiều nhất, trở thành chủ tịch Văn Bút Nam Hoa Kỳ; một

nhân vật khác – rất tiếc, tôi quên tên – được số phiếu cao thứ nhì, phó chủ tịch; Điệp Mỹ Linh có số phiếu cao thứ ba, tổng thư ký.

Nhiệm kỳ kế tiếp, anh Nguyễn Văn Sâm được bầu vào chức vụ chủ tịch, nhà văn Trần Hồng Văn và Điệp Mỹ Linh có cùng số phiếu tín nhiệm, trở thành phó chủ tịch nội vụ và phó chủ tịch ngoại vụ.

Khi anh Nguyễn Văn Sâm tranh cử vào chức vụ nào đó của Văn Bút Việt Hải Ngoại thì Điệp Mỹ Linh trở thành “quyền” chủ tịch Văn Bút Nam Hoa Kỳ.

Chỉ sau một thời gian ngắn, Hội Văn Bút Việt Nam Hải Ngoại có những biến động rất phức tạp và sinh hoạt của Hội Văn Bút Nam Hoa Kỳ cũng không bình yên! Tôi gửi thư đến tất cả hội viên của hội Văn Bút Nam Hoa Kỳ để thông báo rằng tôi xin rút lui khỏi Văn Bút Nam Hoa Kỳ.

Tôi rút lui khỏi Văn Bút Nam Hoa Kỳ nhưng tôi vẫn cộng tác với bán nguyệt san Thế Giới Mới, tại Dallas, của nhà báo Trương Sĩ Lương – một thành viên trong Văn Bút Nam Hoa Kỳ.

Trong lần viếng thăm Canada, tôi được gặp nhạc sĩ Lê Dinh – chủ nhiệm nguyệt san Nghệ Thuật và cũng là giám đốc Đài tiếng nói Việt Nam tại Montreal – và tôi được cô Đan Thi phỏng vấn. Sau đó tôi cộng tác với Nguyệt San Nghệ Thuật.

Ông Đỗ Thông Minh từ Nhật đến Houston ra mắt hai cuốn hồi ký Hành Trình Người Đi Cứu Nước của cựu kháng chiến quân Phạm Hoàng Tùng. Tôi được mời để giới thiệu hai cuốn hồi ký đó.

Trước cử tọa, khi đề cập đến đoạn cựu Phó Đề Đốc Hoàng Cơ Minh tự sát, sau khi Ông bị thương, tôi khóc! Chính thái độ và bài phát biểu cảm tưởng của Điệp Mỹ Linh về hai cuốn hồi ký của Phạm Hoàng Tùng đã tạo cơ hội cho vài người – từ lâu, cứ muốn tìm mọi sơ hở để “đánh phá” Điệp Mỹ Linh – nổi giận! Vì lý do đó, truyện dài Cuồng Lưu cũng như những tác phẩm kế tiếp của Điệp Mỹ Linh đều “ra đời” trong lặng lẽ!

Nhà thơ Trang Châu từ Canada sang Houston ra mắt tập truyện Người Ăn Trưa Trong Xe. Bạn hữu của anh Trang Châu giới thiệu tác phẩm mới của anh. Riêng tôi, tôi chỉ kể lại cho quan khách nghe về thời gian gia đình anh Trang Châu và gia đình tôi cùng di tản trên HQ 502.

Sau đó tôi cộng tác với nguyệt san Người Việt Montreal – do cựu đại tá Trần Văn Trang làm chủ nhiệm – anh Trang Châu là chủ bút; hiện tại, bác sĩ Trần Mộng Lâm thay thế vị thế của anh Trang Châu.

Khi Dansinh Media tại San Jose thực hiện DVD về Chuyến Hải Hành Cuối Cùng, tôi được mời sang San Jose để cùng nhiều sĩ quan Hải Quân V.N.C.H. góp ý với ban tổ chức. Trong dịp này, tôi được anh Phạm Phú Nam – Giám Đốc Dansinh Media Network – phỏng vấn. Mời xem tại link này: <https://www.diepmylinh.com/tam-tinh-nguoi-linh>.

Trong thời gian ngắn lưu lại San Jose, tôi được bạn hữu giới thiệu Việt Nam Nhật Báo, chủ nhiệm là ông Nguyễn Thiện Căn và chủ bút là nhà báo Trần Nghĩa

Sĩ. Từ đó, tôi gửi bài đến Việt Nam Nhật Báo. Và thỉnh thoảng tôi cũng gửi bài đến báo Đối Lực bên Canada – do tiến sĩ Nguyễn Bá Long điều hành.

Bạn Nguyễn Đăng Dự – nguyên hiệu trưởng trường trung học công lập Pleiku – ngày xưa học cùng lớp với tôi tại trường Võ Tánh, điện thoại thăm và cho tôi hay rằng Dự rất ngạc nhiên khi đọc bài của Điệp Mỹ Linh trên báo Điều Hâu tại Florida, do nhà văn Uyên Sơn, nhà báo Vũ Hồng và nhà thơ Lê Thùy Liên chủ trương. Thế là tôi liên lạc cảm ơn và gửi bài đến báo Điều Hâu.

Khi Minh qua đời, nhà thơ Túy Hà – đương kim chủ tịch Văn Bút Nam Hoa Kỳ – sáng tác nhiều bài thơ rất tuyệt vời, tặng Điệp Mỹ Linh. Mời xem link <https://www.diepmylinh.com/tuy-ha...>

Đề cảm tạ thịnh tình của anh Túy Hà, tôi gửi bài đến Tin Văn/Hội Quán Trầm Hương và Đắc San Văn Bút Nam Hoa Kỳ. Tôi cũng tham dự những bữa liên hoan của Văn Bút Nam Hoa Kỳ – chỉ với tư cách như một người bạn văn.

Chính trong những bữa liên hoan do Văn Bút Nam Hoa Kỳ tổ chức, tôi được quen với nhiều ngài bút trẻ, như: Nhà văn/nhà thơ/nhạc sĩ Mũ Nâu Dương Thượng Trúc, nhà thơ Yên Sơn, nhà thơ Phạm Tương Như, nhà thơ Vĩnh Tuấn, nhà văn/nhà thơ Song Thy, v.v... Sau đó, anh Mũ Nâu Dương Thượng Trúc thực hiện youtube Điệp Mỹ Linh 55 Năm Cầm Bút để tặng tôi. Mời xem link này: <https://www.youtube.com/watch?v=nOd60LidhWs&feature=youtu.be>

Gần đây, trong lần ra mắt tác phẩm Việt Nam và Hoa Kỳ Trong Chiến Tranh Lạnh, tác giả – cựu đại tá Thiết Giáp Hà Mai Việt – nhờ tôi giới thiệu phần tiểu sử của Ông.

Với những dòng chữ trang trọng này, Điệp Mỹ Linh thành tâm tưởng nhớ và biết ơn những ngài bút đàn anh/đàn chị cũng như những ngài bút trẻ – mà Điệp Mỹ Linh hân hạnh được quen biết – nay không còn nữa!

Sự “ra đi” từ từ của những ngài bút nổi tiếng trong cộng đồng người Việt hải ngoại làm tôi buồn bao nhiêu thì khi thấy báo giấy cứ từ từ đình bản tôi cũng xót xa bấy nhiêu!

Niềm xót xa trong tôi voi dần khi nhiều websites trên internet, như: Vietnamvanhien, Lyhuong, HonVietUK, Vantuyen/Quanvan, Thuy-dien-thivanViet.de, Nuiansongtra, Hoangsaparacels, HungViet, [Saigon Ocean](#), Sangtao, Dongsongcu/Bienxua/Bencu, Bienkhai, Vanhoccoinguon, NguyetsanVietnam, HoangdiuBaxuyen, Tongphuochiep, Vietbao, Daihocsupham, Namuctuanbao, Acdiu, Chuvuongmieng, Quyenduocbiet, Truclamientu/quansu, Danlambao, v.v...đều vui lòng phổ biến tác phẩm của Điệp Mỹ Linh.

Căn cứ vào emails/thư của độc giả gửi đến tôi, tôi rất vui khi thấy rằng số độc giả online không bị giới hạn không gian như báo in. Vui hơn nữa là gần đây, tôi

được liên lạc thường xuyên với chị Tuyết Mai và được gắp lại vị chủ nhiệm đầu tiên – anh Thanh Trúc, năm nay 93 tuổi, vẫn còn lái xe – của báo Ngày Nay, Houston.

Trước khi dừng bút, tôi xin trân trọng gửi đến quý độc giả xa/gần cũng như quý bạn hữu của tôi lời biết ơn chân thành nhất; vì quý vị và quý bạn hữu đã đọc và yêu thích tác phẩm của tôi! Tôi cũng vô cùng trân quý sự liên hệ tốt đẹp giữa quý vị chủ nhiệm/chủ bút/webmasters và Điệp Mỹ Linh; và tôi cũng thành thật biết ơn các báo/websites đã tự động trích đăng truyện/bài của Điệp Mỹ Linh trong suốt thời gian dài.

Ước mong sự liên hệ tốt đẹp này sẽ được tiếp tục bền lâu.

**ĐIỆP MỸ LINH**

<https://www.diepmylinh.com/>

**Kính mời đọc thêm những truyện ngắn và tùy bút của Điệp Mỹ Linh tại:**  
<http://www.vietnamvanhien.org/diepmylinh.html> [**<=bấm vào**]

**[www.vietnamvanhien.org](http://www.vietnamvanhien.org)**

